

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2013 gruodis Nr.56

Gal ši nuotrauka iš interneto ir nelabai tinka gruodžio mėnesio numeriui. Gal labiau tikėtų papuošta eglės šaka, gal dovanų maišas... Bet pagalvojau, kad visgi didžiausia dovana yra žmonės. Ir mes be artimų žmonių būtime kaip tas nuoogas medis, beviltiškai tiesiantis rankas į dangų. Žiūrėdami į šį medį galime pamąstyti, o kiek mūsų medžio šakelių žaliuoja, kurios gal apdžiūvusios ir būtinai reikia medį palaistyti, kad jos sulapotų, kurios pačios brangiausios, kad nė už ką neleistume nukirsti. Juk tos šakos – tai mūsų artimieji, mūsų draugai ar tiesiog geri pažįstami.

Aš džiaugiuosi, kad mūsų bendruomenė – tikrai ne nudžiūvęs, o žaliuojantis medis, kad kartu šiais metais mes nuveikėme nemažai gražių darbų. Ačiū tariau ir Jums visiems, mieli tauragniškaiai, kurie balsavote už mane ir išrinkote šauniausią bendruomenės pirmininkę lapkričio mėnesį „Utenos dienos“ skelbtame konkurse. Puikiai suprantu, kad tai tik žaidimas, bet ir tokiam žaidimui sėkmingai sužaisti reikia susitelkimo, pastangų ir noro. Žinau, kad buvo žmonių, kurie už mane balsavo ir Utenoje, ir Saldutiškyje, galbūt ir kitose vietose, nes mes „prijaučiančių“ mūsų bendruomenei, dalyvaujančių mūsų renginiuose, eškursijose, turime ir kitose seniūnijose. Balsuodami už mane, jie tuo pačiu balsavo ir už Jus visus. Juk kad mūsų bendruomenė žinoma rajone – visų Jūsų, mieli bendruomenės nariai, nuopelnas. Ačiū Jums už pasitikėjimą ir bendrą darbą.

Susitelkimo, sveikatos, gražių darbų visiems Naujaisiais metais.

Danguolė Grabauskienė

**Pro tą sodą, per tą lauką,
per tą platų,
Per tą girią, tuo dangum
žvaigždėtu**

**Mes išeisim pasitikt Naujųjų Metų
Ir galbūt nesigailėsime palydėtų...**

J. Strielkūnas

Artinasi metų laikas, kai mūsų kasdieniai rūpesčiai ir iššūkiai užleidžia vietą primirštiems dalykams – ramaus bendravimo džiaugsmui, atidumui kitam, susikaupimo ir savo kelio įvertinimui išminties ir tikrųjų vertybių šviesoje.

Nuoširdžiausiai linkiu, kad šis nusiteikimas Jus lydėtų visuose darbuose. Jaukių šventų Kalėdų ir Naujųjų metų!

Seniūnas Alvydas Danauskas

KVIEČIAME

Gruodžio 13 dieną 18 val. Kultūros centre - „Naisių vasaros“ teatro artistų koncertinė programa - muzikinis spektaklis „Beprotingai fantastiškos Maestro Vytauto Kernagio dainos“.

Gruodžio 27 d. 18 val. vakaronė „Senuosius palydint“.

Alvydas Danauskas, seniūnas Apie darbus Tauragnuose

Šiomet prasidėjo ilgai laukti darbai miestelyje – įrengiamas nuotekų tinklas, tiesiamos papildomos vandentiekio linijos. Pradėtas įrengti sporto aikštynas kultūros centro kieme, ruošiama vieta naujam teritorijos aptvėrimui.

Poilsiavietės prie Tauragno ežero darbai jau eina į pabaigą, teliko sumontuoti stalus su suolais, vaikų žaidimo aikštelę ir užbaigti lieptų ir prieplaukos montavimo darbus. Poilsiavietė bus įrengta šiais metais.

Aišku, žiemos šalčiai pristabdys darbus, tačiau kitų metų pabaigoje Tauragnai jau turės nuotekų tinklą, išplėstą vandentiekį, dar kelias naujai išasfaltuotas gatves, atnaujintus ar nutiestus naujus šaligatvius, sutvarkytą kultūros centro pastatą su jo aplinka, kur bus įrengtas sporto aikštynas.

Visi darbai įsibėgės atėjus pavasariui. Ateinanti vasara bus didelių darbų metas. Vyks daug žemės kasimo darbų, neišvengiamai bus trukdomas eismas miestelio gatvėmis. Prijungimo prie nuotekų tinklo darbai bus vykdomi vasarą. Tą kiekvienam teks daryti savo lėšomis. Vedant pagrindines trasas gatvėse bus įrenginėjami prisijungimo šuliniai. Prašytume visų gyventojų, vykstant gatvėse darbams, pasidomėti, kur bus jų prisijungimo šulinys ir laiku paprašyti pakeisti jo vietą, jei numatyta vieta ne visai tinkama.

Jei kam kils klausimų, susijusių su paminėtais darbais, užeikite į seniūniją, skambinkite arba tiesiog klauskite susitikę. Linkiu visiems tolerancijos, geranoriškumo, supratimo, kantrybės.

**2013 metų Tauragnų seniūnijos
seniūnaičių rinkimų rezultatai**
Balčių seniūnaitija – seniūnaičiu

išrinktas **Alvydas Šyvis**. Klykių seniūnaitija – seniūnaite išrinkta **Dalia Jackūnienė**. Minčiagirės seniūnaitija – seniūnaite išrinkta **Janina Kriugiškytė**. Piliakalnio seniūnaitija – seniūnaite išrinkta **Danutė Valkauskienė**. Tauragnų seniūnaitija – seniūnaite išrinkta **Giedrė Tubelienė**. Sėlės seniūnaitija – seniūnaičiu išrinktas **Raimundas Kairionis**.

Romualdas Šimkūnas

Tarmių metam prasisūkus

Par brūngių mūs Tėvynį kaip Tauragną ažerą bangas nuvilnyja Tarmių metai. Miestuos ir mesteliuos būva gražių ūturkų, sidabrynių varpelių garsais atplaukusių iš prosanelių, sanelių, tėvų gadyne. In rūdenį ir tauragnyškių durysna šito švinte pasibelde. Susrinka savi ir iš visokių peklių. Pasbaskūjam žmoniškai, palaidem bendrystas šypsenas par vysų kultūnamį. Ramumelis visiems.

Mįsliu, prasbruks kažna kiek čėsą, naujas žmanelių kartas skaitis tarmių metų laikraščius, žurnalus, knygas, kalbėdami literatūrinį kalbą, primaišytu anglišku žodžių, dyvysis, kai ko nesupras. Jų širdyse, kaip dabar mūsiškėse, kirbės ramumą Angelas. Anys galbūt sakis: „Prisminkim, okei, kaip senoliai, tos mūsų šaknys, kalbėja“.

Kūsiu ir taliau tarmiškai rašyt laikraštį „Po Tauragnų dangum“ linksmas ar liūdnas istorijas, ailėraščius, vyskų kas galvon ataina. Tai mūdras kraitis ataities kartom.

Su Naujaisiais, 2014 metais, garbūs Tėviškėnai. Tegu anys visiems ataneša kūną drūtumą, dūšias spakainumą, susedystes šylumą, plaučių linksmumą ir razumą apturėjimų.

Gruodžio mėnesio jubiliejai. Sveikiname!

*50 metų sukaŋka
tauragniškiams Vijoiei
Budvytienei, Laimutei
Buķauskienei ir Romui Tubeliui,
Onai Šyvienei iš Klykių kaimo ir
Alvydai Bikui iš Sėlės;
70 metų sukaŋtį švenčia
tauragniškę Veroniką
Gimbutienę ir Algimantas Jonas
Vaičiūnas iš Balčių;
75 metai sukaŋka Juozui
Dambravai iš Luķošūnų;
80 metų jubiliejų švenčia
tauragnišķiai Apolionija
Strazdienė ir Antanas
Dicevičius, Stasė Jušķienė iš
Vidžiūnų, Elena Leleivienė iš
Tautišķio ir Bronislava
Vaišnorienė iš Stučių kaimo.;*
*85 metai sukaŋka
tauragnišķiui Broniui Slapšiui.*

*"Už Naujus, už speigą,
Kai įisai už lanęo,
Už namų jauķumą,
Kai visi įį saugo.
Kad sveiķatos būtų
Skłidini aŗociiai
Ir kad viso gero
Būtų ligi soŗiai."*

Valda Žebelienė

Gulbių vakaras

Paskutinį lapkričio šeštadienį, kai miestelį jau gaubė sutemos ir gatvėse žiebėsi šviesos, žmonės skubėjo į Tauragnų kultūros centrą. Foje juos visus maloniai sutiko centro darbuotojos Loreta ir Vilma. Kiekvienam rado malonų žodį. Kiekvieną pakvietė į salę, kur turėjo vykti meno mylėtojų šventė „Ačiū Tau, kad Tu esi“. Ant scenos krašto puikavosi visas pulkas iš popieriaus sulankstytų gulbių. Žiūrovai spėliojo, kam jos bus skirtos, o mes, saviveiklininkai, supratome, kad jos papuoš mūsų visų namus.

Šventę pradėjo Leliūnų kultūros centro pop choro „Aušra“ mažųjų grupė, atlikdama smagią dainelę. Mūsų kultūros centro koordinatorė Jūratė Šinkūnienė tarė sveikinimo žodį. Papasakojo apie šventes, išvykas ir padovanojo skanų tortą. Kultūros centro meno vadovė Vilma Valienė ir „Moko“ teatro režisierė Loreta Juškėnienė pasidžiaugė, kad kultūros centre vyksta saviveiklinis gyvenimas, kad žmonės, palikę namuose savo rūpesčius, repetuoja: dainuoja, groja ir vaidina. Nebūtų entuziastų, nereikėtų ir darbuotojų. Buvo pagerbti tylos minute Anapilin išėję mūsų kultūros centro meno mylėtojai. Vilma prisiminė mūsų senjorus dainininkus ir kiekvienam įteikė po gėlės žiedą. Loreta pasidžiaugė gražuolėmis gulbėmis, kurios bus netrukus išdalintos ir paaiškino, kodėl jos nevienodo dydžio. Viena iš didžiausių gulbių buvo skirta Alvydui Danauskui, kuris ne tik daug metų vaidina Tauragnų scenoje, bet, kaip seniūnas, nuolat rūpinasi teatru ir padeda. Antroji gulbė skirta ilgamečiam teatro artistui Jonui Belopetravičiui. Kitais metais sueis 40 metų, kai mokytojas vaidina Tauragnuose. Trečioji gulbė buvo įteikta kukliai šių eilučių autorei, pažymint, kad ji visada randa laiko dainai, vaidybai, eilėraščių rašymui ir daugeliui kitų darbų. Taip buvo išdalintos 25 gulbės – tiek žmonių šiuo metu kultūros centre dainuoja, groja ir vaidina. Kiekvienam buvo tartas šiltas žodis, kiekvienas buvo apibūdintas, kiekvienam buvo padėkota už jo indėlį į kultūros centro veiklą. Vedančiosios padėkojo gulbių kūrėjai Janei Šinkūnienei.

Bendruomenės pirmininkė Danguolė Grabauskienė, sveikindama meno mylėtojus ir jų vadoves, kalbėjo, kad vienas lau-

ke – ne karys, kad tik kartu darniai dirbdami galime padaryti daug gražių darbų. Visų saviveiklininkų vardu Giedrė ir Janė padėkojo mūsų meno vadovei Vilmai ir režisieriui Loretai, kad jos yra visada tokios geros, nesibara, turi kantrybės su mumis dirbti.

Po visų sveikinimų su malonumu klausėmės Leliūnų kultūros centro pop choro „Aušra“ koncerto. Labai patiko nuotaikingos mažųjų grupės dainelės. Salėje buvo nemažai mažų vaikų, kurie susidomėję klausėsi muzikos, neišdykavo ir labai plojo.

Šventė baigėsi. Gulbelės išskrido pas naujuosius šeiminkus. Jos visada primins, kad neverta užsidaryti tarp keturių namo sienų, kad puiku eiti groti, vaidinti ir dainuoti. Repeticijoms sugaištas laikas kompensuojamas pasirodymu scenoje. Žiūrovai visada įvertina įdėtą triušą. Juk meno mylėtojai įneša šviesos į mūsų pilką buitį.

Gulbės – Valdai Žebelienei ir Vidui Juknevičiui

Gėlės – senjorams, daug metų atidavusiems dainai: Petrui Kazickui, Janinai Puodžiukienei, Tamarai Vanagaitei, Janinai Augulytei ir Stasei Mikulėnienei.

Danguolė Grabauskienė Projektą užbaigęs

Bendruomenė baigė vykdyti projektą „Sveikatingumo renginiai Tauragnų bendruomenėje“, kurį finansavo Sveikatos apsaugos ministerija. Vykdydami projektą įgyvendinti visi užsibrėžti tikslai ir uždaviniai, įvyko visi planuoti renginiai. Juos trumpai ir apžvelgsiu.

Liepos mėnesį per Kraštiečių šventę vyko bėgimas Taurapolis – Tauragnai, skirtas gimtajam miesteliui. Tradicinis bėgimas nuo piliakalnio iki miestelio buvo organizuotas keturioms amžiaus grupėms, dalyvavo 24 bėgikai, iš kurių jauniausiai buvo 8 metai, o vyriausiam – 54 metai. Bėgikai apdovanoti medaliais, nugalėtojai – Eugenijos Šimkūnaitės vaistažolių arbata „Sveikas organizmas“.

Aukštaitijos bendruomenių sąskrydžio metu rugpjūčio pabaigoje buvo organizuotos sportinės varžybos tarp atvykusių bendruomenių komandų. Krepšinio, tinklinio varžybų nugalėtojai buvo apdovanoti kamuoliais, stalo teniso raketėmis, kitais prizais. Dalyvavo bendruomenių komandos iš Anykščių ir Zarasų rajonų, taip pat Utenos miesto ir rajono.

Po užsiėmimo – su Danute Kunčiene prie Kūčių stalo

Sveiko maisto popietė bendruomenėje buvo organizuota net du kartus – balandžio ir lapkričio pabaigoje. Balandžio pabaigoje buvo pažymimas

Bendruomenės 10 metų gimtadienis. Moterys (ir vienas vyras!), vadovaujamos „Žolinčių akademijos“ prezidentės Danutės Kunčienės, gamino sveiką maistą, kurio paragauti užteko visiems, gausiai susirinkusiems į šventę. Paskutiniai mokymai „Sveika mityba. Pasninko valgiai. Kūčių stalas“, kurie vyko lapkričio pabaigoje, užbaigė mūsų projektą. Moterys kepė kūčiukus iš griekinių miltų (matote **nuotraukoje**), gamino šokoladą, sveikuoliškus saldinius be cukraus, daigintų grūdų mišraines, kepė daržovių pyragą, skanavo raugintą moliūgą, avižinių kisielių, paruoštą pagal senovinę receptą, ir kt. Po užsiėmimo Regina Mačienė sakė, kad jai ypač patiko daržovių pyragas, dar buvo nustebinta, kad džiovinti topinambų milteliai yra saldūs ir jais galima vietoj cukraus paskaninti saldinius. Valda Žebelienė, nors ir gerai žinojo, kaip padengti Kūčių stalą, bet sakė, kad išgirdo ir naujų dalykų – šienelio reikia padėti ir į lėkštutę, kurioje bus sudėti kalėdaičiai, ir ant grindų, po stalą. Jai patiko gaminti kūčiukus iš griekinių miltų, bet pripažino, kad namuose tikrai tokių nedarys, nes šeimyna jų nevalgys. Bandys iškepti vyniotinį su daržovėmis, nes tai labai skanus ir neįprastas kepinys. Dar Valdai labai patiko triufeliukai iš džiovintų vaisių, kadangi tai skanus ir lengvai pagaminamas saldumynas.

Džiaugiamės, kad už projekto lėšas bendruomenė įsigijo nemažai reikalingo sportinio inven-

toriaus: tinklą, tinklinio ir krepšinio kamuolių, stalo teniso rakečių, smiginio rinkinį, aštuonias poras šiaurietiško ėjimo lazdų. Inventorius jau naudojamas: mokyklos sporto salėje susirinkusieji žaidžia tinklinį, kultūros centre – gali žaisti stalo tenisą, mėtyti smiginį, moterys vaikšto su šiaurietiškomis lazdomis. Inventoriui buvo skirta per 2000 Lt. Įsigijome ir sportinių marškinėlių su Tauragnų bendruomenės emblema ir užrašu. Pirmą kartą bendruomenės nariai jais apsirengė per Aukštaitijos bendruomenių sąskrydį.

Manau, kad projektas tikrai pavyko, į įvairias veiklas buvo įtraukta daug žmonių, ne tik mūsų bendruomenės, bet ir iš gretimų rajonų. Turbūt ne veltui šiais metais Utenos visuomenės sveikatos biuro organizuotame sveikiausios seniūnijos konkurse Tauragnų bendruomenė tapo nugalėtoja. Dėkoju visiems, prisidėjusiems prie projekto įgyvendinimo, manau, kad mūsų bendruomenė ir toliau propaguos sveikatingumo idėjas, palaikys ryšius su „Žolinčių akademija“, Utenos visuomenės sveikatos biuru.

Renginiai bibliotekoje

(Informacija Nijolės Šuminienės)

Mokinukai su mokytoja po skaitymų bibliotekoje

Lapkričio 26 dieną Tauragnų bibliotekoje vyko mokymai „Efektyvus technologijų naudojimas: neatrastos galimybės mokymuisi, laisvalaikiui ir kūrybai“. Vilniaus universiteto dėstytojas Vigintas Stancelis pirmajame užsiėmime „Nupūskime dulkes nuo seno albumo“ Tauragnų bendruomenės

Pyragas su daržovėmis

Lapkričio 11 – 17 dienomis vyko šešioliktoji Šiaurės šalių bibliotekų savaitė. Jos tema – „Žiema Šiaurėje“. Projekto tikslas – skatinti skaitymą balsu, puoselėti šiaurietiškas pasakojimo tradicijas, propoguoti šiaurės šalių literatūrą. Šiais metais projekte dalyvavo Tauragnų biblioteka.

Lapkričio 14 d. vakarą Tauragnų mokinukai, lydimi mamų ir mokytojos Aldonos Tartilienės pravėrė bibliotekos duris ir ... pateko į pasaką, kurioje gyvena Troliai Mumiai ir pasakų fejė (Ligita Balčiūnienė). Ji paskaitė mokinukams ištrauką iš Tove Jansson knygos „Troliai Mumiai“ ir pakvietė dar kartą vaikus sugrįžti į pasaką pavasarį, kad sužinotų, ar pabudo iš žiemos miego mažasis voveriukas.

moteris supažindino su internetine programa, leidžiančia skaitmeninti ir restauruoti nuotraukas. Klausytojos turėjo galimybę restauruoti senas, sugadintas nuotraukas, keisti jų spalvines gamas, dizainą.

Nuotraukoje: mokymai

Bronė Juknevičienė

Seniūnaitis – lyg ir reikalingas, lyg ir ne...

Ar reikalingi seniūnijose seniūnaičiai? Prieš kalbėdama apie tai su ką tik išrinktais mūsų seniūnaičiais, internete skaičiau kitų seniūnų, seniūnaičių nuomones. Jos labai įvairios. Buvo kalbama ir apie finansavimą (seniūnaičių darbas neapmokamas), apie turimas menkas galimybes kažką svarbaus nuveikti, dar viena mintis buvo apie tai, kad kaimuose ir taip yra lyderiai, aktyvūs žmonės, kurie daug padeda seniūnams, taigi išrinkimas seniūnaičiu jiems lyg ir suteikia tam tikrą statusą. Kaip gi yra Tauragnų seniūnijoje?

Kalbinu Nijolę Šuminienę, pirmąją Tauragnų seniūnaitijos seniūnaitę, kuri šiais metais rinkimuose nedalyvavo.

Kokia buvo Jūsų kadencijos patirtis? Papasakokite, ką pavyko nuveikti, ką planavote, bet planų nepavyko įgyvendinti?

Prieš dvejus metus seniūnaičių rinkimai buvo nauja patirtis. Jau tuomet supratau, kad nei Tauragnų seniūnaitija, nei tokia pareigybė nėra būtina, nes seniūnas yra arti gyventojų, čia pat – Tauragnų bendruomenės pirmininkė. Tačiau įstatymai yra įstatymai... Eidama į šias pareigas žinojau, jog reikės bendrauti su žmonėmis, išklausti jų nusiskundimų, ieškoti atsakymų į įvairius klausimus. Kiekvieno žmogaus problema jam atrodo didžiausia ir svarbiausia. Ne visada jas pavyksta išspręsti žmogaus naudai seniūnui, merui ar Seimo nariui, o ką jau kalbėti apie seniūnaitį, neturintį tam įgaliojimų. O ir gyventojų lūkesčiai ne visada atitinka realybę.

Valstybės įstatyme, apibrėžiančiame seniūnaičių teises ir pareigas, jų išvardinta gana daug. Ar yra kokia teisė, kuria labai norėjote pasinaudoti ir kodėl?

Aš linkusi daugiau kalbėti ir galvoti apie pareigas: ką gero nuveikė savo kraštui, ar ištisei pagalbos ranką žmogui... Kai vadovaujiesi žmogiškumo kriterijais, nelabai ir galvoji apie teises.

Pafantazuokim... Ką būtų norėjusi nuveikti savo seniūnaitijoje, jei kas nors su „stebuklų lazdele“ būtų galėjęs išpildyti Jūsų svajonę?

Būčiau labai norėjusi ir dabar norėčiau, kad Tauragnai taip suklestėtų, prisikeltų naujam gyvenimui, jog čia trokštų gyventi ir senas, ir jaunas. Tuomet sugrįžtų jaunimas ne tik iš Lietuvos didmiesčių, bet ir užsienio šalių. Visi turėtų veiklos savo gimtajame krašte. Tauragnuose šurmulių vaikų, jaunimas... Juk čia taip gera ir gražu. O gražėja Tauragnai su kiekviena diena. Liūdna, kad čia tik svajonės, o „burtų lazdelės“ stebuklus daro tik pasakose.

Kaip Jums atrodo, ar reikalingi seniūnaičiai? Jūs šiais metais rinkimuose nedalyvavote, gal galėtumėt atsakyti, kodėl?

Tolimesniuose seniūnijos kaimuose gal ir reikalingi tie seniūnaičiai. Bet šiame technikos amžiuje, kai net garbaus amžiaus žmonės moka naudotis mobiliaisiais telefonais, manau, kad kiekvienas savo problemas gali išsakyti paskambinęs Tauragnų seniūnui ar valdžios atstovui Utenoje. Seniūnaitis atokesniuose kaimuose gali būti iniciatorius kažkokios veiklos, šventės ir t.t. Bet be žmonių noro, entuziazmo, užsidegimo nieko nenuveiksi. Nelabai suprantu, kodėl būtina dalyvauti visų kadencijų rinkimuose? Nepakeičiamų nėra. Yra žmonių, norinčių dirbti šį darbą. Leiskime jiems išbandyti savo sugebėjimus. Manau, kad seniūnaitis turėtų turėti etatinės pareigas. Aš, dirbdama bibliotekoje, neturėjau galimybės savo laiko skirti papildomam darbui. Manau, kad kiekvieną darbą turi atlikti sąžiningai, atiduoti visą savo laiką ir save. Tauragnų seniūnaitija – ne tik Tauragnų miestelis. Jai priklauso daug aplinkinių kaimų. Norėdamas pateisinti šias pareigas ir žmonių lūkesčius, turi lankytis kiekviename kaime (ir ne po kartą), artimiau susipažinti su gyventojais, bendrauti su jais, o tai darydamas gali būti ir nesuprastas, nes šiandieną jaučiasi susvetimėjimas,

Nijolė Šuminienė

nenoras į savo kiemą įsileisti svetimo žmogaus.

Aš buvau pirmoji seniūnaitė, žmonės priprato prie dar vienos pareigybės seniūnijoje. Sveikinu naujai išrinktą seniūnaitę ir linkiu jai sėkmės šiame darbe. Reikia tik noro dirbti, mokėti išklausti ir stengtis padėti.

Jūsų palinkėjimas žmonėms artėjančių švenčių proga.

Noriu pasveikinti visos seniūnijos žmones artėjančių švenčių proga, juk pačiu tamsiausiu metų laiku ateina gražiausia šventė – Kalėdos. Šventinių žvakelių liepsnose tegul sudega visos negandos, rūpesčiai ir skausmas, te nesėkmės netemdo kasdienybės. Linkiu, kad Jus visus lydėtų gera nuotaika, stiprybė ir santarvė. Atverkime širdis geriems darbams, sutikime Naujuosius su viltimi ir tikėjimu!

Seniūnaičiai **Dalia Jackūnienė (Klykių), Raimundas Kairionis (Sėlės), Danutė Valkauskienė (Piliakalnio)** dirbs jau antrą kadenciją, jie jau turi patirties, planų.

Kokia buvo Jūsų pirmosios kadencijos patirtis? Papasakokite, ką

Dalia Jackūnienė

Raimundas Kairionis

Danutė Valkauskienė

Giedrė Tubelienė

pavyko nuveikti, ką planavote, bet planų nepavyko įgyvendinti?

D. Jackūnienė. Pirmos kadencijos patirtis nelengva. Nes, kai rinko, paskaitė seniūnaitės teises ir pareigas, tuo viskas ir baigėsi. Daugiausia naudojausi teise prižiūrėti gyvenamosios vietovės teritoriją, organizuoti kaimo kultūrinį ir sportinį gyvenimą.

R. Kairionis. Mano pirmos kadencijos patirtis – nekokia, nes yra patarlė: pirmas blynas visada prisvilęs. Planavau važiuoti pas savo seniūnaitijos tautodailininkes ir jų paprašyti, kad jos, kūrybingos moterys, pagamintų Kalėdų eglei žaisliukų ir papuoštų seniūnijos eglę.

D. Valkauskienė. Nebuvo ypatingų planų, bet visada, ką darėm, jaučiau seniūnaitijos gyventojų paramą ir geranoriškumą. Tie pirmieji dveji metai labai greitai prabėgo, juos pavadinčiau savotišku „įsibėgėjimu“, tyrinėjimu, ką galima nuveikti. Buvo visokių smulkių darbų, reikalingų kaimo žmonėms, bet kažko didelio ir reikšmingo nuveikta nebuvo. Tiesa, negaliu nepaminėti bendruomenės šventės „Gražūs mūsų gyvenimai“ – nereikėjo ilgai prašyti žmonių dalyvauti. Mūsų žmonės labai organizuoti, greit atsirado minčių, kaip mums pasirodyti, visi puikiai jautėmės, ir mums, ir visiems, susirinkusiems į šventę, buvo įdomu.

Valstybės įstatyme, apibrėžiančiame seniūnaičių teises ir pareigas, jų išvardinta gana daug. Ar yra kokios teisės, kurias labai norėtumėte pasinaudoti ir kodėl?

R. Kairionis. Valstybės įstatymuos seniūnaičių teisių ir pareigų yra gana daug, bet kaip dirbančiam žmogui neįmanoma visur suspėti ir pasinaudoti šiomis teisėmis.

D. Valkauskienė Kai neturi didelių galimybių, tai ir apie teises negalvoji.

Patirties šiame darbe jau turite. Kokius darbus planuojate nuveikti per šią kadenciją?

D. Jackūnienė. Įgijusi patirties planuoju daugiau dalyvauti ne tik seniūnaitijos veikloje. Išgirdusi seniūno pastabą, kad retai lankausi ir mažai bendrauju su seniūnu, stengsiuosi aktyviau bendrauti, vos radusi valandėlę nuo tiesioginio darbo.

R. Kairionis. Noriu įrengti seniūnijos gyventojams po autonominių gaisro jutiklį, kad seniūnija būtų ne tik rami, bet ir saugi.

D. Valkauskienė. Konkrečiai dar negaliu pasakyti, tarsimės visi. Pirmiausia, kas rūpi, tai kasdieniniai darbai ir pagalba, kurios labai reikia kaimo žmogui.

Pafantazuokim... Ko norėtumėte savo seniūnaitijoje, jei kas nors su „stebuklų lazdele“ galėtų išpildyti Jūsų svajonę?

D. Jackūnienė. Labai būtų gera, jei veiktų gyvenvietės gatvių apšvietimas ir turėtume lėšų įrengti parką. Kad seniūnaitijoje vieniši žmonės nesijaustų vieniši ir nebūtų pamiršti. Ir vaikai.

R. Kairionis. Norėčiau, kad kiekvienas žmogus suprastų ne tik savo, bet ir svetimus vargus.

D. Valkauskienė. Labai netikėtas klausimas. Galvoju daugiau apie realius dalykus. Bet jei kas mostelėtų „stebuklų lazdele“, tai gerai būtų, kad ji uždegtų šviesas kaime, pagrindinėj gatvėj. Stulpai yra, o šviesos ne. Sėloj, girdėjau, šviesu....

Kaip Jums atrodo, ar reikalingi seniūnaičiai?

D. Jackūnienė. Man atrodo, kad reikalingi.

R. Kairionis. Manau, kad seniūnaičiai nereikalingi. O reikalingi pinigai, už kuriuos galima nusipirkti visko, kas reikalinga: benzopjūklą, žoliapjovę, traktorių, su kuriais galima ne žodžiais, o darbais padėti savo seniūnijai.

D. Valkauskienė. Seniūnaičiai, manau, reikalingi, nes dažnai bendrauja su savo kaimų žmonėmis, žino jų problemas, pageidavimus, gali

perduoti seniūnui, būti tarpininku tarp seniūnijos ir atokesnių kaimų.

Jūsų palinkėjimas seniūnaitijos žmonėms artėjančių švenčių proga.

D. Jackūnienė. Savo seniūnaitijos žmonėms noriu palinkėti: kad dievas jiems padėtų, kad angelas sargas globotų, kad meilė nepaliktų, kad laimė juos surastų, kad sveikata jų neapleistų. Ramių Kūčių, linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų.

R. Kairionis. Linkiu seniūnaitijos žmonėms kantrybės nebaigtiems darbams užbaigti, kūrybinio impulso naujiems pradėti.

D. Valkauskienė. Sveikatos ir Dievo palaimos visiems seniūnaitijos žmonėms, jų šeimų nariams, energijos, kurios taip reikia, kad būtų įgyvendinti planai ir svajonės.

Giedrė Tubelienė Tauragnų seniūnaitijos seniūnaite išrinkta iš trijų kandidatų. Žinau, kad ji turi ir planų, ir energijos bei noro dirbti. Kalbinu ir ją.

Kas paskatino kandidatuoti seniūnaičio rinkimuose? Seniūnaičio rinkimuose dalyvauti pasiūlė seniūnas. Jau ir anksčiau pažįstami siūlė dalyvauti, bet pati nedrįsau.

Valstybės įstatyme išvardinta gana daug teisių ir pareigų. Ar yra kokia teisė, kuria labai norėtum pasinaudoti ir kodėl? Su teisėmis reikia elgtis atsargiai!

Kokius darbus planuoji nuveikti per šią kadenciją? Mintyse darbų daug, bet nenorėčiau iš anksto kalbėti, gal geriau po to, kai kas nors pavyks.

Pafantazuokim... Ko norėtum savo seniūnaitijoje, jei kas nors su „stebuklų lazdele“ galėtų išpildyti Tavo svajonę? „Stebuklų lazdelės“ maža, didelės „stebuklų lazdos“ reikia, nes mintys nerealios: prižiūrėti sutvarkytą Tauragno ežero pakrantę, Tauragnų kultūros centre organizuoti jaunimui šokius (jaunimas seniai to nori) ir dar daug visko, apie ką iš anksto nenorėčiau kalbėti.

Kaip Tau atrodo, ar reikalingi seniūnaičiai? Manau, jei žmonės aktyvūs, gali save parodyti ir padėti, tada reikalingi.

Tavo palinkėjimas seniūnaitijos žmonėms artėjančių švenčių proga. Mielai tauragniškai, pirmiausia - daug sveikatos, nes jos nebūna per daug, susiklausymo, kuris būtinas, meilės, pagarbos, užuojautos artimam žmogui, kaimynui, draugui ar kokiam priklydėliui, pagalbos, jei tik prireiks. Ačiū rinkėjams!

Ačiū už atsakymus. Norėtusi, kad pavyktų suplanuoti darbai, išsipildytų linkėjimai. O gal mes kiekvienas turim „stebuklingą lazdelę“ ir galim ją panaudoti savo seniūnijos labui. Sėkmės!

Nastė Šulskuvienė

Mana vaikystės Kalėdas

Unkstyvas Kūčių rytas. Pramerkiu akytes ir matau savą saneliūtį tuntuojančių ape pečių. Ana teip tykia moka tuntuot, kad aš nejuntu, kadu ana atsikelia. Sanalis jau tvarti

pre gyvulių. Ti gi kiaulas sienam lipa, žviegia, karves mūkia, avelas mekena ir arkliai krizena, raikia šitų visų ūkį aptuntuot, kekvenam paduot est. Šienų su rezginem nešdavą iš klajimą, katras stavėja talokai na tvartų. Gruodžią menuo, sniegą ligi kelių, nuskast takelį raikėdavą, tai seneliukas atskeldavą pinktų valundų rytą ir paraidavą gryčian pusryčiaut aštuntų.

Taigi aš matydavau, kaip maną sanelytę ruošdavą valgi. Guliu medinej lovaj ir atbudus daboju, kaip gražiai spragsi ugnelą plytaj, unt stalą žibaline lėmpa dega ir kvepia gaminamais pusryčiais. Man teip gera ir ramu širdelėj, kad negaliu apsakyti. Pasižiūriu in lungų, a tas išrašytas šalčią visokiam gelēm, apšarmojis, nieką nesmatą. Man labai patikdavą te šalčią raštai. Atskėlus krapštydavau pirštu lungi plyšeli, kad pamatyt, kas daras kiemi. A kiemi sniegas na takelią jau seneliuką nukastas ir tas takelis dabar kaip tunelis atroda, abejose ją pusese sniegą kalnai.

Žiemų, kol nejau makyklan, laukan mūs vaikų nelaisdavą. Tik kai tevų ar sanelių nebūdavą namie, tai mes basi nušokį na pečiaus aidavam linkščių ligi tvartą. Kol nubėgdavam ir parbėgdavam, jau kojas ir raudonas kaip sviklinis burakėlis. Kaip sprundžinas unt pečiaus sušokdavam. Gruodžią pradžią pradėdavą ruošteis Kalėdam. Visam kaimi žviegdavą skerdžiamas kiaulas. Man tai baisiausias čėsas būdavą, kai skersdavą tevai kiaulį, tai aš pirštais ažukišus ausis ir galvų pakišus pa keliom paduškam gulėdavau, pakol sanela ar moma pasakydava, kad jau gatava. Nugi labai gaila kiaulas būdavą, ale mūsų jas mėgau. Pamenu, užsūdydavą nekočiase mūsų ir pastatydavą vėsiai, gonki, tai mes, vaikai, a ypač aš, paslapčiom apgriauždavau ausų viršūnes, uodegų ir da kojų skūrelį. Teip gardu būdavą, prieskoniais, česnakais intrinta, sūri. Tevai papykdavą, ale labai nebardavą, tik juokais sakydavą, kad peliokų gonki atsiradą, vis skūralas apgraužia.

Pa trijų savaitių pirty mūsų vendzydavą, kai parnešdavą tėtė mūsų namą, tai visa gryčia pakvipdavą. Gaudavam visi pa šmatelį kilbasas, kumpią ir lašiniukų pakaštavotei. Gardumėlis neišpasakytas! Taigi Kūčių rytas, kūrenamas pečius, ne plyta, nes raiks daug keptei, šutintei. Sanelyte minką tešlų parpe-
liam, moma minka Kalėdų ragaišiui, a aš

trapsenu aplink ir sava mažais pirščiokais gnaibau tai vienu, tai kitų tešlų ir ragaunu. Sanelą juokias, a moma saką: „nevalgyk žalias tešlas, papai dideli ažaugs.“

Visadu kepdamą sanelyte parpelius, iš tas pačias tešlas suraitydavą paukštelį su uodegyti, sparniukais ir galvyti, ir iškepdavą. Tai būdavą maną kalėdinis taikas balundis. Kalėdam pečių kepdavą kumpį ir šutindavą kiaulas galvų, kojas - kvošelenai. Kvepėdavą visa gryčia visakiais kvapais, a mes, vaikai, prašydavam tėtes, kad graičiau parneštų iš mišką didelį eglį. Tėte brisdavą par pusnis su kirviu runkase ir tįsdavą eglį namą. Pradarius gryčias duris kartu su šaltą orą garais trabon ineidavą gaivus mišką kvapas. Anas buvą taks gaivus, kad net kvapų užgniauždavą. Tėte pastatydavą eglį kambarią kumpi ir mes turėdavam jų papuošt. Tai pats smagiausias darbas mum vaikam būdavą. Visus metus rinkdavam blizgunčius saldinių paperiukus, iš poperiaus karpydavam juostelas, jas nuspalvodavam, suklijuodavam girliandas. Prikarpydavam iš baltą poperiaus snaigių, apdėdavam eglas šakas vatas gabaliukais. Kaip gražiai atrodydavą. In tuos blizgunčius saldinių paperėlius sukdavam duonas minkštimų, nes saldainiai jau seniai suvalgyti būdavą. Pakabindavam rojaus abaliukų. Turėjam tetas, gyvenunčias Vilniuj, tai jas atveždavą miestiskų žaisliokų, tik anie bais greit dūždavą. Vienų rozų visa eglą nuvirtą ir daug stiklinių žaisliokų sudužą, ot tadu raudojam.

Visų dienų kepį, virį ir darį patiekalus Kūčiam, moterys su vaikais aidavą ape pinktų valundų pa petų pirtin nusplaut visų purvų. Grįžį iš pirtes moterys dingdavą stalų ir nešdavą valgius pasnikinius, iš katrų man gardžiausi būdavą silkes, žuves patiekalai ir parpeliai su spalgenų kisieliu. Būdavą da grybai paruošti, aguonpenis, barščiai su bundelam, katras būdavą įdaramas su grybais, silki. Unt stalą būdavą rešutų iš mišką, medaus, abalių. Man gardžiausia visų gyvenimų išliką silke ir žuvis. Tik maną vaikystej silke buvą daug rebesne ir gardesne, valgydavam su bulbam, katras virdavam su lupenu. Žuvys iš Peštikią ežerioką takias gardžias būdavą, kad dabar prisminus sailą nutįsta.

Sėsdavam užu stalą, būtinai apklotą baltu staltiesi, aštuntų valundų vakarą. Da aš bėgdavau pre lungą pažiūrēt, ar šviečia Vakare žvaigžde. Sukalbėdavam poterius, iš tėtes runkų lauždavam platkelį, palinkėdavam kitais metais sveikiem, linksmiem kartu gyvint, paminėdavam gimines mirusius, kalbėdavam, kų veiksmą atainunčiais metais. Pa vakarienes traukdavam iš pa stalteses šiaudus ir dabodavam, kas ilgiau gyvins, kas bagatesnis bus. Veliau, kai jau paaugau, tai

bėgdavau laukan klausyt, iš katras puses loja šunys, galvodavau, iš ti bernas bus. Da batelį mesdavau par petį, katron pusen batą nosis žiūri, iš ti vyrų gausiu. Vaikai būdami laukdavam dvylikas naktes, mat suaugį mum sakydavą, kad tadu unduo kibiri virsta vynu, a tvarti gyvuliukai kalba žmanių kalbu. Tvartan naktį ait pažiūrēt bijodavam, a undenį iš kibirą kaštavodavam, tik dažniausiai nesulaukį dvylikas užmigdavam.

Nebuvą anais čėsais par mus kaimi Kalėdų sanelią su maišu davanų, bet nemanau, kad mes buvam del tą nuskriausti. Buvą mūs labai laukiama švinte, gražaus šeimas ir giminių pabendravimą, sielų apsivalymą, artimą atjautas švinte. Par Kalėdas pas mus suvažiuodavą gimines, ataidavą kaimynai, mum vaikam švintės patikdavą, mat tadu labai gardžiai valgyt būdavą ir saldinių gaudavam, ir su giminēm labai linksma būdavą, del tą mes labai švinčių laukdavam.

A dabar visas švintės kaip kasdenybe, valgām visadu kų tik norim, ir kų galim inpirkt. Pradedam ruoštis jau preš du mėnesius ir kai ataina pati švinte mes na jas laukimą jau pavargį būnam. Kam dabar kept, virt, jeigu prekybas centrai pilni viską. Aš ir pati jau pernai Kūčiam supirkau viską. Pavargstam na švintines reklamas, na davanų pirkimą manijas, teip jau pavargį būnam ir, kai ataina Kalėdas, mes jokią džiaugsimą neįuntam, tik laukiam, kad graičiau praaity. Davanom išlaidžiam daug pinigų, saneliai sau vaistų ir vitaminų nenusiperka, geresnią kąsnią sau gaili, taupą anūkam Kalėdinei dovanai. Dabartines Kūčias dažnai valgamas tevų ir vaikų atskirai, mat vaikam jau kiti dalykai rūpi, vakariene kaip atrakcija, skubama prisivalgyt, gautei dovanas ir pre televizariaus ar kompa graičiau sėst. Bendravimą su artimaisiais - nulis. Kai gauna dovanas, vaikai vienas kitą dovanas apžiūri ir pavyduliauja, jei kitą geresne ar brungesne. Jau žiūrėk ir surauktas veidelis, jau nepatinkintas, dažnai ir garsiai pasaką: „kų čia š... gavau, aš ne tą prašiau“ Arba būna nepatinkintas, kad pigi, arba tokių jau turi... Saneliai ir tevai nusminį- neintika atžalom, a atžalas numetį gautas dovanas jau televizariun spoksą. A jau Kalėdas - tai nusigerimą ir snukių daužymą diena, nu da „diskanų,“ klubų lunkymas. Pernai per Kūčias budėjau ligonines priemimą skyriuj, visadu švintem būdim sustiprintas persanalas. Takias gražias švintės, a pijokų, trauminių ligonių - pilna. Pernai klausiu vienų vaikinų girtų ir praskeltu kaktu: „Del ką tokių dienų girtas?“ Anas atsaką: „Taigi Kalėdas! Su tevais biškį švintem“- ir pažiūri in mani tokiu žvilgsniu, tarytum nepilną protą būč, kad tokių dienų blaivi esu.

Religines švintės praradą savą sakralinį prasmį. Dažnam tai proga nusgert, a Tu, Jezuli, jau sena istorija, graži pasaka ir mažai kam rūpi. Sedėk

ti sava dunguj ir mum netrukdyk Kalėdų švįst. Dabar Kalėdų senis svarbesnis pasdare ir už Dievų. Kaledų rytų bažnyčiai tik seni ir vidutinią amžiaus žmones, da vaikai, katruos tevai atsiveda. Jaunimėliui bažnyčių atstoja kitas įstaigas... Gink, Dieve, nekalbu apie visus. Yra da Letuvoj dorą, pratingą jaunimą ir gražių šeimų, ir duok Dieve, kad per Kalėdas būt puoselėjamas krikščioniškas vertybes, kad šias švintes neprarastų laukimą, džiaugsmą ir sielų bendrystes. Ne dovanėlas laukim, bet gerą, naširdaus žodžių ar palinkėjimą, pasakytą iš tyras širdes.

Gražių, dvasingų, naširdžių ŠV. KALĖDŲ Jums, brungūs mana teviškėnai!

Ligita Balčiūnienė

Švenčių belaukiant

Žvelgiu pro langą – nieko nesimato,
Tik baltos snaigės sukasi ratu,
O vėjas tyliai, paslaptinai sako:
Miegok, žemele, ū...ū...ū...

Kurgi pradingo darbšti skruzdėlytė?
Kur slepiasi ryškus drugys?
Visus suskubo žiema užmigdyti,
Bet mūsų ji neužmigdys!

Nušluosim kiemo takelius ir lauksim Kūčių,
Juk jos kiekvieną šeimą aplankys,
Uždegę ant palangių daug žvakučių,
Linkėsime viens kitam stiprybės vis.

Svarbiausia, nepamirškime meile mes dalintis,
Nes trokštame jos kiekvienas širdyse,
Kalėdos ir Naujųjų metų rytas
Teatneša ramybę mūsų namuose!

Trumpai (informacija iš utena.lt)

Lapkričio 22 d. Utenos Dievo Apvaizdos bažnyčioje vyko tradicinė vargonininkų, bažnytinių chorų ir jų vadovų pagerbimo šventė. Susirinkusieji minėjo šv. Cecilijos – vargonininkų, instrumentų gamintojų, muzikantų globėjos dieną. Utenos Dievo Apvaizdos bažnyčios vargonininkė Rita Deveikienė visus sukviėtė bendroms giesmėms Šv. Mišių aukoje, o po šv. Mišių Utenos dekanato dekanas kunigas Henrikas Kalpokas pakvietė į parapijos namus. Renginyje dalyvavusiems vargonininkams Utenos r. savivaldybės mero pavaduotojas Vidmantas Valinčius įteikė naują Prano Jurkonio psalmių knygą „Prisilietimai“.

Šventėje dalyvavo ir mūsų bažnyčios vargonininkė ir bažnytinio choro vadovė Jolanta Jurgelevičiūtė, taip pat tauragniškę Vilma Valienė, kuri vadovauja Kuktiškių bažnyčios chorui.

Utenos pristatymas – geriausias

(informacija iš utena.lt)

Utenos pristatymą konkurse „The LivCom Awards“ Kinijos Xiamen mieste vertinimo komisija apibūdino kaip vieną geriausių B grupėje, kurioje rungėsi 14 finalistų. Pateikiame nuorodą, kurią užrašius (arba spragtelėjus ant jos tinklapyje utena.lt), galima pamatyti Utenos pristatymą konkurse:

http://www.switchnewmedia.com/livcom2013/VO/UTena_City_Lithuania_Category_B_Video_Archive.php.

Filmukas tęsiasi apie 8 min.

O mums šis filmukas dar ir ypatingai įdomus – bent keliolika sekundžių šmėsteli Tauragnuose rugpjūčio mėnesį vykusio Aukštaitijos bendruomenių sąskrydžio akimirkos. Taigi „pabuvojome“ Kinijoje.

Apie gruodžio mėnesio orus

(informacija iš interneto)

Įpusėjus mėnesiui beveik visoje šalyje įsivyras lengvas šaltukas. Utenos, Biržų, Šiaulių apylinkėse termometrų stulpeliai fiksuos - 4 -7 laipsnius šalčio. Antroje mėnesio pusėje dangus dažniausiai bus giedras, gausių kritulių nenumatoma. Daugelyje vietovių naktimis termometrų stulpeliai fiksuos dviženklus rodmenis, šals apie -10 laipsnių. Vietomis galimas ir didesnis šaltis, tik prie jūros orai numatomi šiltesni. Kalėdiniu laikotarpiu šaltukas kiek atslūgs, termometrų stulpeliai leis šiek tiek žemiau nulio. Vietomis galimas lengvas sniegas, tačiau čia pat bus ir lietus. Taigi Kalėdos gali būti tik lengvai papudruotos sniego.

A + A *Seniūnijoje lapkričio mėn. mirė*
IRNAS MUSTEIKIS, 72 metų, Pilkėniai;
Gruodžio mėn. mirė
ELEONORA KURLAVIČIENĖ, 94 me-
tu, Raistinių kaimas.

Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos Danguolės Grabauskienės, Vydo Kunčiaus, Nijolės Šuminienės, Žymanto Trimonio, taip pat iš asmeninių archyvų;

Redagavo ir maketavo Danguolė Grabauskienė

Mums galite rašyti adresu

dangsidabr@gmail.com

Spausdino Utenos spaustuvė